26.4.2018

TyV@eduskunta.fi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019 – 2011

Valtioneuvoston suunnitelmassa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle ei ole kiinnitetty minkäänlaista huomiota työsuojeluvalvontaan. Pidämme erittäin tärkeänä, että työsuojeluviranomaisen resurssit turvataan ja varataan määrärahaa myös toiminnan kehittämiseen.

Työvoiman suojelu on nähty kautta aikojen kansantalouden kannalta erityistehtäväksi, joka edellyttää kansainvälisen ILO-yleissopimuksen nro 81 ja siihen liittyvän lisäpöytäkirjan perusteella itsenäistä ja riippumatonta valvontaa. Näin ollaan saatu merkittäviä tuloksia aikaan.

Työelämä on kuitenkin muuttunut ja muuttuu kiihtyvällä vauhdilla tuoden mukanaan uusia ilmiöitä ja työsuojeluongelmia. Työelämän rakenteelliset muutokset, globalisaatio, työn murros ja teknologinen kehitys ovat tuoneet uusia haasteita työsuojeluvalvonnalle ja niiden ratkaiseminen edellyttää uusien valvonnan menetelmien kehittämistä vastaamaan työelämän tarpeita.

Työpaikkojen turvallisuuden hallinta on polarisoitunut. Hyvät yritykset panostavat työsuojeluun kilpaillakseen osaavimmasta työvoimasta. Toisaalta työsuojeluun liittyvissä asioissa on paljon tietämättömyyttä, ymmärtämättömyyttä ja osaamattomuutta. Tämä korostuu erityisesti pientyöpaikoilla. Myös kansainvälistyminen on tuonut mukanaan tietämättömyyttä työelämän pelisäännöistä, mikä kasvattaa eriarvoisuutta ja työvoiman hyväksikäyttöä.

Nykyinen kehitys on vähentänyt valvonnalta resursseja merkittävästi, eikä hallinnolla ole ollut mahdollisuutta kehittää valvontaa vastaamaan työelämän tarpeita. Tulevassa Luova - lupa-ja valvontavirastossa voidaan tietyiltä osin hyödyntää valtionhallinnon yhteisiä, yleisiä työkaluja, mutta vaikuttava, tehokas työsuojeluvalvonta edellyttää työsuojelulle uusia, ketteriä, asiakaslähtöisiä työvälineitä. Mm. digitalisaation avulla tietoa pystytään tehokkaammin käsittelemään ja jakamaan eri asiakassegmentit huomioiden.

Henkilötyövuosikehykset ovat vuoden 2016 tasosta 431 htv pudotettu 400 htv:een. Työn terveellisyyden ja turvallisuuden valvonnasta on jouduttu vähentämään suhteellisesti vielä enemmän resursseja. Harmaan talouden torjuntaan liittyvä työsuojeluviranomaiselle kuuluvan valvonnan täysimääräinen hoitaminen on vaatinut työn terveellisyyteen ja turvallisuuteen tarkoitettujen valvontaresurssien käyttöä. Tämä on ollut harmaan talouden torjunnan kannalta tuloksellista, mutta samalla se on johtanut ILO- yleissopimuksen tarkoittaman työn terveellisyyden ja turvallisuuden valvonnan vähenemiseen. Kehityssuun-

tana tämä ei ole työsuojeluviranomaisen kannalta kestävä ja siitä on oltava huolissaan.

Valtiovallan on huolehdittava, että työelämä rakentuu tukevalle pohjalle. Työsuojeluvalvonnalla luodaan edellytyksiä terveille ja turvallisille työmarkkinoille, huolehditaan osaltaan työvoiman tuottavuudesta ja työntekijän, mutta myös työnantajan oikeusturvasta.

Johtaja Kaarina Myyri-Partanen (GSM 040-758 1124)